

Lesson 97

Narka'!

Lukas 16

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan “*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*”.

Pina'in dem Kitab, pa'inne:

“Me' manayikutan akuhin hawal talewde bininasahin, duk me' mangalebbahan sandelde si akuhin, ilakasan du siye pi dem ebbut meylang. Damikkiyan isab sasuku maghinangan la'at..... duk kēmon magdusta'in, iye suku'den pinapī siye dem ebbut meylang kuwe' luha lamewin.” (Me' pinakita'u 21:8) *“Pinapī siye si luwasan dem kalindeman ..... dem ebbut narka' pinanyap andang para si Nakura' Seyitanin duk si me' dara'akannen. Magmatey siye la'i duk magtage'ot me' impenden hawal pagsusunden.”* (Mateo 8:12;25:41) *“Me' a'a inin pinadem narka' du duk magtiksa' siye salama-lama, saguwa' me' a'a mabentelin pinapī du si surga' duk niya' umulde salama-lama.”* (Mateo 25:46)

Narka'! Ga' niya' sinna missā sabab narka'! Ga'i kite bisan mabaya' mikil sabab narka'in! Bu masi pe iye palanute inistadihin ellew inin, pegge' ekka du pa'in Tuhanin sabab narka'in. Dem Kitab Masutsihin hatusan panessa' we' Tuhanin sabab narka'in supaya a'ahin ga'i tapī. Ellew inin duk si lesson mapaturulin palanute ngaya bang ine tinolo'an dem Kitabin sabab narka'in duk sabab surga'in, duk bang sa'ingge kite bi kabugtu'an we' tapī kite bi hap surga' duk duma'in pinapī dem narka'. Ekka me' a'ahin tapikilde we' ga' niya' makajari ngata'uhan bang ine mapalabeyin si ahilat atawa bang intag pala'ihanden salama-lama. Tapikilde sa miya'an, pegge' ga'i kata'uhande lān pagtimbul bakas minemes we' Tuhanin, duk ga'i kata'uhande me' pananggung Tuhan mahāp manamal mebugtu' si a'ahin. Inakahan ke kite bi dem Lapal Tuhanin bang sa'ingge kata'uhante bi bugtu' we' tapī kite

bi hap surga'? Asal awe! Pina'in dem Lapal Tuhanin, pa'inne: *“Sulatante ka'am inin supaya kabugtu'anbi we' tege umul du ka'am salama-lama. Sulat inin para si ka'am me' masandel si Anak Tuhanin!”* (1 Yahiya 5:13)

Bagayku mapakalehin, **“kata'uhannu”** ke we' niya' umulnu salama-lama, iye minahalayak we' Lapal Tuhanin? **Kata'uhannu** ke bang hap tungan niyawanun bang tekka ellew kamateynun? **Bugtu'** ke si ka'u we' tapi kew hap surga' duk duma'in dina'ak pī hap narka'? Bang ga'i bugtu' si ka'u, ara'-ara'ku interesting te'ed si ka'u lessonte bi ellew inin.

Bakas takitete ne dem Kitab Injil we' pag tu'u si Isa Manimbulin si dunya, daran tolo'anne me' a'ahin sabab lugal inēnan **Surga'** duk sabab lugal inēnan **Narka'**. Saguwa', pasōng ekka pamanolo' si Isa sabab narka' amban sabab surga', pegge' kata'uhanne sabab legga mala'at si narka'in duk ga'i iye mabaya' we' niya' tapī. Na, kuwe'itu matsa kite bi dem Kitab Injil duk pakaleta bi bang ine pamanolo' si Isa me' a'a mabanesin sabab narka'in. Pakale ka'am si istori mabennal inin sabab duwe a'a ubus ne matey. Dem Kitab Injil jūd si Lukas kapitulu sempuk-ennem, missā si Isa si me' a'a mabanesin, pa'inne:

(Lukas 16) ¹⁹ *“Niya' dambuwa' a'a dayahan, luwal magsemmek mahalga' manamal duk kahaba' ellew hāp hadja kinakannen. Ga' niya' kulang si iye. ²⁰ Duk niya' isab a'a miskin, ēnnen si Lasarus. Lapat puhu'nen we' dugsal. Kahaba' ellew bino'o iye pī si tarangka luma' a'a madayahan miya'an. ²¹ Pegge' kabaya'annen bang du si' iye ka'urungan me' lebbi-lebbi kinakan a'a dayahanin duk iye maka'akan. Bisan me' asuhin pī ngandelatan me' dugsalnen.*

²² *Manjari matey a'a mamiskin miya'an duk bino'o iye we' me' mala'ikatin pī si pala'ihan Ibrahimin si surga'. Ubus matey du isab a'a dayahanin duk kinubul iye. ²³ La'i si ahilat kapeddi'an manamal a'a dayahanin. Pahangad iye duk takitene la'i si katalahan Ibrahim. Takitene isab si Lasarus la'i si bihing Ibrahim.”*

Na, padeheng ne dahu' kite bi. Tasabutnu ke bang ine ma'umantag si a'a dayahanin duk a'a miskinin, Lasarus? Hap tungan a'a mamiskinin pag ubus iye matey? Magtawus niyawanen la'i si **Surga'**, si pala'ihan Tuhanin, duk tiggel ne isab Nabi Ibrahim la'i. Duk a'a madayahanin hap tungan iye? Magtawus niyawanen la'i si **narka'** duk kapeddi'an iye la'i.

Ine jānnen hangkan a'a mamiskinin, Lasarus, tapi hap surga' duk a'a madayahanin tapi hap narka'? Ka'issa' subey kata'uhanbi we' duma'in hātinen we' bang miskin a'ahin timbul iye, duk bang dayahan a'ahin lepas iye! Lasarus, a'a mamiskinin tapi hap surga' pegge' **asipne lān pagtimbul** minahalayak we' Tuhan dem Sulat Kanabihanin. Bang a'a madayahanin, **ga' hinangne ine Lapal Tuhanin**. A'a dayahan miya'an

kuwe' a'a ma'ekka magāgama kuwe'itu inin, pagpakitede hadja si a'a. Kata'uhande we' dembuwa' du Tuhanin duk we' niya' Sulat Kanabihanin, saguwa' si lān tudju narka' siye, pegge' ga'i kahagadde lān pagtimbul minahalayak we' kēmon me' nabi dem Kitabin. Kuwe' a'a dayahan si istori inin, mas importante si siye we' hāp parasahanden duk ngandayahan siye amban pakale si Lalap Mabennal meketimbul niyawaden.

Na, pala'uste bi ne istorihin duk takaleta we' ngatu Tuhanin we' a'a madayahan mala'i dem narka'in magbissā daddali' duk Nabi Ibrahim, mala'i si surga'in. Mabaya' Tuhanin we' niya' ta'ayate amban me' bissā binissā we' a'a dem narka' inin. Pala'us si Isa Panuhutanin istorihin, pa'inne:

(Lukas 16) ²³ *“La'i si ahilat kapeddi'an manamal a'a dayahanin. Pahangad iye duk takitene la'i si katalahan Ibrahim. Takitene isab si Lasarus la'i si bihing Ibrahim. ²⁴ Magtawus iye ngalingan pu si Ibrahim. ‘O Apu' Ibrahim,’ pa'inne. ‘Ma'ase' ne kew si aku. Da'akun Lasarus pitu. Ambat patottokne timbō'nen dem bohe' bu pettakanne della'kun pegge' peddi'an ku te'ed tu'u dem ebbut inin.’ ²⁵ Saguwa' pa'in Ibrahim, ‘Bagay, essebun we' tasangkanu ne kēmon bayu'-bayu'an mahāpin ka'ellumun, bu si Lasarus tasangkanen mala'atin. Saguwa' kuwe'itu hāp ne pāsahannen tu'u, bu ka'u magsandal peddi'.* ²⁶ *Duk duma'in hadja inin, saguwa' si ellette bi niya' kongkong luha pinapī, supaya matu'u mabaya' mapiyuhin ga'i tapiyu, duk damikkiyan malu'uhin ga'i tapitu.’*

²⁷ *Manjari pa'in a'a dayahanin, ‘Bang sa iyan, Apu', ga' dapatku. Saguwa' pabuyu'-buyu' ku si ka'u, da'akun si Lasarus pī si luma' samakun, ²⁸ pegge' niya' la'i lime pungtina'iku lella. Da'akun siye sinessa'an pu Lasarus subey pindahande kawul-pi'ilden supaya siye ga'i tapitu si lahat pagsandalan peddi' inin.’ ²⁹ Saguwa' pa'in Ibrahim, ‘La'i du si siye me' tasulat si Musahin duk tasulat me' kanabihan sinduwehin. Ambat pakalede.’ ³⁰ ‘Ga'i be pakalede, Apu' Ibrahim,’ pa'inne. ‘Saguwa' bang niya' dambuwa' a'a matey ellum balik bu pī si siye, asal pagsusunande iyan duseden duk lebbahande ne.’ ³¹ Saguwa' pa'in Ibrahim si iye, ‘Bang ga'i pakalede me' tasulat si Musahin duk me' kanabihan sinduwehin, ga'i du siye iyan tasege' bisan pe niya' a'a bakas matey bu ellum balik hap pī si siye ngakahan siye.’ ”*

Na, inin ne katambusan istori sabab a'a dayahanin duk Lasarus. Bugtu' lugal inēnan Narka'in, lugal la'at te'ed, ga' niya' ase' la'i. A'a madayahanin dem kabinsana'an te'ed duk ga' niya' makajari ngānan kabinsana'annen, bisan hadja ngurungan iye de pettak bohe'! Mas pesōng pe la'atnen si a'a madayahan miya'an, pegge' la'i pe iye sampay kuwe'itu! La'i iye si narka' ngagad-ngagad Ellew Paghukumin bang ilakasan kaduwe, niyawanen duk barannen, pī dem ebbut meylang

kuwe' luhahan lamew. La'i iye salama-lama magsumbaya' duk **kēmon mangga' makahagad si lapal me' nabihin** – hātinen, Aka-aka Mahāp sabab Isa AlMasihin. Iye hātinen bang sinulat dem Kitab, pa'inne: *“Sasuku ga' talista ěnnen dem libru panulatan ěn me' a'a tege umul ga' tamanannen, ilakasan isab dem ebbut meylang kuwe' luha lamewin..... duk ngumbu ga' tamanan ebbut pangaleggahan siyehin. Ga' niya' halihan pagsandalden ellew-sangem!”* (Me' pinakita'u 20:15; 14:11) Pikilun bi! Kēmon mangga' ngahinang ine lān pagtimbul minemes we' Tuhanin ubus bu tapī ne dem narka', **ga'i** padeheng ellow, duk **ga'i** paguwa' balik, duk ebbutin **ga'i** tapalem! **Asal ga'i! Ga'i! Salama-lama!**

Niya' me' sinduwehin tapikilde we' pag ubus madusehanin nandalan kabinsana'an dem narka', inday bang sa'ingge tiggelnen, paguwa' siye duk tapī hap surga'. Saguwa' pikilan sa miya'an ga'i magtewwa' duk Lapal Tuhanin. Pina'in dem Lapal Tuhanin sabab narka' we' *“magtiksa' siye salama-lama”*. (Mateo 25:46) Hangkan ga' niya' pamāku-māku para si me' a'a mamateyin dem Sulat Kanabihanin. Bang a'ahin māku-māku para si me' a'a mamateyin, bi'at-bi'atan a'a hadja iyan, duma'in amban Lapal Tuhan, pegge' pa'inne: *“Manusiya'in suku'nen matey mintedde ubus bu hukum Tuhanin ne!”* (Hibrani 9:27) Bang a'ahin māku-māku para si mamateyin ga'i du maka'ānan sinandalande diyalem narka'in, duk ga'i isab makatimbul siye bang ta'abut Ellew Paghukumin. Sabab me' mala'i si surga'in, ga'i nesessita we' niya' māku-māku para si siye, pegge' la'i ne siye si pana'an an Tuhanin duk magkēg hadja!

Me' pagkasiku mapakalehin, **da'a ka'am ngatu pinadupang we' sine-sine duk bissā ga' niya' baline.** Me' a'a sinduwehin pa'inde, *“Ah, hāp du Tuhanin! Ga'i papanjarine dara'akannen ubus bu eggasne! Ma'ase' du iye si kite bi kēmon duk teyima'ne kite bi dem surga'!”* Me' missā kuwe' inin, ga' du eddo'de pikilanden amban dem Lapal Tuhanin. Pa'inde hadja sa miya'an pamahemokde ateyde, pegge' amban kabaya'ande we' ga'i hinangde ine lān pagtimbul minemes we' Tuhanin. Bang ga'i siye pateyikut amban pikilande mangga'i matewwa' miya'an, duk patudju si Tuhan duk nuhut lān makabentel siye si matahan Tuhanin palabey amban Isa AlMasi, dembuwa' ellew kata'uhande du iyan we' niya' du te'ed narka'! Saguwa' ellew iyan **tarasaw ne siye**, ga'i ne siye iyan mekepegsusun duk ga'i ne talebbahande duseden!

Takalebi ke bang ine pināku a'a dayahan pu si Nabi Ibrahimin? Pabuyu'-buyu' iye we' dina'ak pī Lasarus hap luma' samanen supaya ka'akahanne pungtina'ine limehin mangga' mamateyin pe, *“supaya siye ga'i tapitu si lahat pagsandaldan peddi' inin!”* Ine panambung Nabi Ibrahimin? Pa'inne, *“La'i du si siye me' tasulat si Musahin duk tasulat me' kanabihan sinduwehin. Ambat pakaledede!”* Saguwa' pa'in a'a madayahanin, pa'inne, *“Ga'i be pakaledede, Apu' Ibrahim. Saguwa' bang*

niya' dambuwa' a'a matey ellum balik bu pī si siye, asal pagsusunande iyan duseden duk lebbahande ne.” Saguwa' pa'in Ibrahim si iye, “Bang ga'i pakalede me' tasulat si Musahin duk me' kanabihan sinduwehin, ga'i du siye iyan tasege' bisan pe niya' a'a bakas matey bu ellum balik hap pī si siye ngakahan siye.”

Bagayku mapakalehin, kata'uhannu ke Aka-aka Mahāp minahalayak we' me' kanabihan meketimbul ka'u amban narka'in? Aka-aka Mahāp iyan, iye lapal bakas takalenu si programa inin *Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*. Bang papandakte, takitete bi we' aka-aka me' kanabihan mahāpin, iye Aka-aka Mahāp sabab Mangalekkat masutsihin. Pinapitu iye we' Tuhanin matey diyata' olom supaya bayedanne duseten bi duk supaya iye ellum balik katellu ellewnen. **Bang kew kahagad dem ateynu we' matey iye sabab dusenun para si kahāpannu, ga'i kew tapī hap narka'!** Iye Aka-aka Mahāp meketimbul ka'u amban hukuman Tuhan mabentelin.

Bakas takaleta bi ne si lesson tagna' we' duma'in du pinapanjari narka'in para si manusiya' saguwa' para si Nakura' Seyitanin duk dara'akanne mala'atin. Saguwa' sabab duse kapapu'anten bi Apu' Adam, hangkan kēmon kite bi inanakan tala amban Tuhan, duk dem pagbaya'an Nakura' Seyitanin, duk si lān luha kite bi tudju narka'. Bugtu' disalite magdusehin **maka'atan kite bi salama-lama** pegge' tumbas dusehin kamatey duk narka' salama-lama, bang ga' si' Tuhanin magmemes **tambal** para si kite bi. Bang amban di basagte ga'i kite bi lumeppa amban narka'! Saguwa' magsukul kite bi si Tuhan we' niya' palanune supaya ta'ampunne duseten bi! Ine palanune inin? Iye gara'nen, **kamatey AlMasi masutsihin**. Pinatanggunng legga duseten bi diyata' si Isa pag matey iye diyata' olom. Bakas sinulat hep, pina'in: **“AlMasi ga' te'ed niya' duse-dusene. Saguwa' para si kahāpante bi pinatanggunng si iye we' Tuhanin duseten bi, supaya bang ne kite bi magdambuwa' duk AlMasi, kinimatan kite bi bentel we' Tuhanin, kuwe' Tuhanin du bentel!”** (2 Korinto 5:21)

Bakas takitete bang sa'ingge si Isa pinapeddi'an we' me' a'ahin, bakas lagutande iye, papihande likung luhihan diyata' kōkne, diyawa'ande iye, sampakde luwenen, lura'ande iye, duk lansangde iye diyata' olom! Pasagadan Tuhanin me' a'ahin maghinang la'at pu si AlMasi mangga' niya' dusenen supaya tapakitehanne pangalegga mapatut si duseten bi. Kēmon tahinang me' a'a pu si Isahin, patut hep si kite bi sabab duseten bi. Saguwa' Tuhanin, pegge' malasa te'ed iye si kite bi, pinatanggunng we' ne pangalegga para si duseten bi pī pu si AlMasi masutsihin, Anakne Kinalasahanne Salama-lamahin. Duk esseb-essebun bi inin, me' sinandalan si Isa diyata' olomin duma'in hadja me' hininang a'a si iyehin. Pinakitehan kite dem Kitab Kanabihanin we' pag sandal si Isa

diyata' olomin, pinapī we' Tuhanin si iye kabinsana'an ga'i ne tatekkad we' pikilan manusiya'. Pinatanggun pu si Isa we' Tuhanin tumbas duseten bi, hātinen, **narka' mapatut si kitehin bi!** Pina'al we' Nabi Ayyub kabinsana'an manamal sinandakan we' AlMasi amban Tuhanin pag sulatne, pa'inne, *“Sinōngan ku we' Tuhanin si a'a la'at, duk tineppadan ku we' ne dem antanan a'a mala'atin!....Inusa' ku we' Tuhanin, larit-laritne ku pegge' astel iye duk megtege'ot impennen si aku; ngāsug mata manguntarahan akuhin si aku!”* (Ayyub 16:11,9)

Tumbas dusehin, matey duk paharap si mulka' Tuhanin duk pa'asek dem kalindeman narka', iye lugal pamapihan Tuhan kēmon mangga'i mangatu makahagad si Aka-aka Mahāpin! Saguwa' sinandakan we' si Isa mulka' Tuhanin para si kahāpante bi, supaya tasangkate bi lasa duk ase' Tuhanin. Bakas tabatsate we' pag matey si Isa diyata' olom lindem bitu-bituhan dem kēmon lahatin – kuwe' narka' – amban lettu ellew taman lisag tellu. Oras miya'an ngalingan si Isa, pales suwalanen, pa'inne, **“O Tuhanku, we'ey ku pasagadannu?!”** Ine jānnen hangkan pinasagadan we' Tuhanin AlMasi, kinalasahannen, diyata' olom? **Ka'u duk aku jānnen!** Duseten bi jānnen! Sasang si Isa diyata' olomin pinabettad we' Tuhanin diyata'ne pangalegga duseten bi, **narka'ten bi!** Lalem te'ed mabennal inin, ga'i te'ed tasabut kēmon we' pikilanten. Saguwa' bugtu' du te'ed inin, **bang sandel kew te'ed si Panuhutanin si Isa, timbul du kew duk ga'i du kew tapī hap narka'**, pegge' kinimmatan kew bentel we' Tuhanin sabab kurban Mangalekkatin ganti'nu. Bili-bilihin manjari kurban pangalekkat anak Nabi Ibrahimin amban kamateynen masaley. Sa miya'an du isab Isa AlMasi matey ngalekkat ka'u amban kamatey ga' niya' tamanannen si lugal inēnan **narka'!**

Binettad we' Tuhanin narka'nun diyata' Isa AlMasi. **Kahagadnu ke inin?** Kahagad ke kew we' Isa AlMasi, Mabentelin, mamayedan utang dusenun? Atawa pī kew hap narka' magbayed dihanu utang dusenun salama-lama? **Amban ka'u ne.** Inggehin pinene'nun? **Surga'?** Atawa **narka'?**

Na, hāp isab bakas pakale kew ellew inin. Karayaw pakale kew isab si lesson mapaturulin. Magistadi kite bi iyan magseddili manamal amban ellew inin, pegge' bang amban kahandak Tuhanin, magistadi kite bi sabab lugal mahāp manamalin inēnan Surga'....

Karayaw iledjiki'an kew we' Tuhanin sasangnu mikil-mikil sabab me' bissā Panuhutanin si Isa, pa'inne:

“Pa'asek ka'am amban tarangka makiputin. Luha tarangkahin duk mura tinuhut lān hap narka'in. Ekka a'a nuhut lān miya'an. Saguwa' kiput tarangkahin duk hunit tinuhut lān tudju surga'in. Kulang a'a mangasuwa' iyehin.” (Mateo 7:13,14)